

Çankırı Karatekin Üniversitesi Türkiyat Enstitüsü 100. YILA ARMAĞAN

II. Uluslararası Türkiyat Kongresi Program Kitapçığı

Özet gönderme tarihi:

1 Temmuz 2023

Kabul edilen özetlerin ilan tarihi:

20 Temmuz 2023

Tam metni gönderme tarihi:

15 Eylül 2023

29-31 EKİM

2023

Kongre Açılışı:

Hukuk Fakültesi Konferans Salonu

Çankırı/TÜRKİYE

Türkiye Saati: 09.00

Yüzyüze Çevrimiçi

II. ULUSLARARASI TÜRKİYAT KONGRESİ

II. INTERNATIONAL TURKOLOGY CONGRESS

İŞBİRLİĞİ YAPILAN KURUMLAR - COLLABORATING ORGANIZATIONS

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı
Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu
Türk Dil Kurumu
Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı
Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı
Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı
Çankırı Karatekin Üniversitesi Türkiyat Enstitüsü
Hacettepe Üniversitesi Türk Halkbilimi Bölümü
Yusuf Balasagun Kırgız Millî Üniversitesi
Azerbaycan Millî İlimler Akademisi Folklor Enstitüsü
Kırgızistan Millî İlimler Akademisi Felsefe Enstitüsü

KONGRE ONURSAL BAŞKANLARI - HONORARY CHAIRS OF THE CONGRESS

BE Prof. Dr. Derya ÖRS (Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanı)
Prof. Dr. Harun ÇİFTÇİ (Çankırı Karatekin Üniversitesi Rektörü)
Prof. Dr. Mehmet Cahit GÜRAN (Hacettepe Üniversitesi Rektörü)
Prof. Dr. Tölöbek A. ABDİRAHMANOV (Cusup Balasagun Kırgız Millî Üniversitesi Rektörü)
Prof. Dr. Osman MERT (Türk Dil Kurumu Başkanı)
Akademik İsa HABİBBEYLİ (Azerbaycan Millî İlimler Akademisi Başkanı)
Prof. Dr. Çolponkul ARABAYEV (Kırgızistan Millî İlimler Akademisi Başkan Yardımcısı)

KONGRE YÜRÜTME KURULU - CONGRESS EXECUTIVE COMMITTEE

Prof. Dr. Abduselam ARVAS (Çankırı Karatekin Üniversitesi)
Prof. Dr. Özkul ÇOBANOĞLU (Hacettepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Sadık TİLLEBAYEV (Yusuf Balasagun Kırgız Millî Üniversitesi)
Prof. Dr. Salahaddin BEKKİ (Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi)
Prof. Dr. Sulayman KAIYPOV (Kırgızistan Millî İlimler Akademisi)
Doç. Dr. Aynur İBRAHİMOVA (Azerbaycan Millî İlimler Akademisi)

DÜZENLEME KURULU - ORGANIZING COMMITTEE

Prof. Dr. Yüksel ÖZGEN (ATAM Başkanı)
Prof. Dr. Afzeleddin ASKER (Azerbaycan Millî İlimler Akademisi)
Prof. Dr. Ahmet DOĞAN (Ahi Evran Üniversitesi)
Prof. Dr. Nur SARALAYEV (Kırgızistan Millî İlimler Akademisi)
Doç. Dr. Gülnar KARA (Çankırı Karatekin Üniversitesi)
Doç. Dr. Güner DOĞAN (Çankırı Karatekin Üniversitesi/Atatürk Araştırma Merkezi)
Doç. Dr. Serap ASLAN COBUTOĞLU (Çankırı Karatekin Üniversitesi)
Doç. Dr. Zehra KADERLİ (Hacettepe Üniversitesi)
Dr. Ömer GÖK (Türk Dil Kurumu)
Dr. H. Emre PEKYÜREK (Türk Dil Kurumu)
Dr. Öğretim Üyesi Cengiz EKEN (Çankırı Karatekin Üniversitesi)
Dr. Öğretim Üyesi Serhat Sabri YILMAZ (Çankırı Karatekin Üniversitesi)
AYK Uzmanı Burcu ŞEN (Türk Dil Kurumu)
Dr. Gülzade NARMAMATOVA (Kırgızistan Cumhuriyeti Tarih ve Mirasları Fonu)
Arş. Gör. Dr. Ahmet Serdar ARSLAN (Çankırı Karatekin Üniversitesi)
Öğr. Gör. Sevim ÇİFTÇİ (Çankırı Karatekin Üniversitesi)

DAVETLİ KONUŞMACILAR - INVITED SPEAKERS

Akademik Muhtar İMANOV - Azerbaycan
Prof. Dr. Almaz BINNETOVA - Azerbaycan
Prof. Dr. Edina SOLAK - Bosna Hersek
Prof. Dr. Fahreddin YULDASHEV - Özbekistan
Prof. Dr. Özkul ÇOBANOĞLU - Türkiye
Prof. Dr. Sadık TİLLEBAYEV - Kırgızistan
Prof. Dr. Süleyman KAYIPOV - Kırgızistan
Prof. Dr. Tursun GABITOV - Kazakistan
Doç. Dr. Maral TAGANOVA - Türkmenistan
Doç. Dr. Maria D. CHERTYKOVA - Hakasya/ Rusya

İLETİŞİM VE SEKRETERYA - CONTACT AND SECRETARY

Enstitü Sekreteri Ali Osman KARAKUŞ (Çankırı Karatekin Üniversitesi)
Mikayil ARI (Çankırı Karatekin Üniversitesi)
Arş. Gör. Feride SİĞİRCİ DÜZGÜN (Çankırı Karatekin Üniversitesi)
Arş. Gör. Yiğit ATEŞGÜL (Hacettepe Üniversitesi)
Kadir ATEŞ

BİLİM VE HAKEM KURULU - SCIENTIFIC AND REFEREE COMMITTEE

Prof. Dr. Abdıldacan AKMATALIYEV (Kırgızistan)
Prof. Dr. Ağaverdi HALİL (Azerbaycan)
Prof. Dr. Ainur NOGAYEVA (Türkiye)
Prof. Dr. Barış TAŞ (Türkiye)
Prof. Dr. Ergin JABLE (Kosova)
Prof. Dr. Gülay MİRZAĞLU (Türkiye)
Prof. Dr. Halit ÇAL (Türkiye)
Prof. Dr. İlhan ŞAHİN (Türkiye)
Prof. Dr. Kürşat ÖNCÜL (Türkiye)
Prof. Dr. M. Mete TAŞLIOVA (Türkiye)
Prof. Dr. Mehmet MERCAN (Türkiye)
Prof. Dr. Mehmet ÖZ (Türkiye)
Prof. Dr. Mrinal K. BORAH (Hindistan)
Prof. Dr. Nezir TEMUR (Türkiye)
Prof. Dr. Orhan DOĞAN (Türkiye)
Prof. Dr. Serdar SAĞLAM (Türkiye)
Prof. Dr. Tarlan GULİYEV (Azerbaycan)
Prof. Dr. Tuncay ÖĞÜN (Türkiye)
Prof. Dr. Yaquy GULİYEVA (Azerbaycan)
Prof. Dr. Yunus KOÇ (Türkiye)
Doç. Dr. Afaq RAMAZANOVA (Azerbaycan)
Doç. Dr. Aida B. PAŞAYEVA (Türkiye)
Doç. Dr. Azhar SHALDARBEKOVA (Kazakistan)
Doç. Dr. Elçin ABBASOV (Azerbaycan)
Doç. Dr. Feruza DJUMANIYAZOVA (Özbekistan)
Doç. Dr. Fidan QASIMOVA (Azerbaycan)
Doç. Dr. İbrahim ONAY (Türkiye)
Doç. Dr. İbrahim Ethem ARIOĞLU (Türkiye)
Doç. Dr. Lübovi ÇİMPÖŞ (Moldova)
Doç. Dr. Maral TAGANOVA (Türkmenistan)
Doç. Dr. Mohammad J. THALGI (Ürdün)
Doç. Dr. Mustafa Gürbüz BEYDİZ (Türkiye)
Doç. Dr. Mustafa YILDIRIM (Türkiye)
Doç. Dr. Nazgöl İSABAYEVA (Kırgızistan)
Doç. Dr. Nesime CEYHAN AKÇA (Türkiye)
Doç. Dr. Nina S. MAYNAGAŞEVA (Hakasya/ Rusya)
Doç. Dr. Ogulsapar NURIYEVA (Türkmenistan)
Doç. Dr. Ranetta GAFAROVA (Kırım)
Doç. Dr. Saadat DEMİRCİ (Türkiye)
Doç. Dr. Sayime DURMAZ (Türkiye)
Doç. Dr. Şirin YILMAZ (Türkiye)
Doç. Dr. Tagandurdy BEKJAYEV (Türkmenistan)
Doç. Dr. Tudora ARNAUT (Ukrayna)
Doç. Dr. Zülfiye İSMAİLOVA (Azerbaycan)
Dr. Öğr. Üyesi Esin HÜDAVERDİ (Kosova)
Dr. Öğr. Üyesi Halil İbrahim GÜL (Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi İsa SULÇEVSKI (Kosova)
Dr. Öğr. Üyesi Nina PETROVICI (Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Pelin KOCAPINAR (Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Salih M. ARÇIN (Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Seval KASIMOĞLU (Türkiye)
Öğr. Gör. Dr. Halil ÇETİN (Kazakistan)
Dr. Ceerençe M. İSMAİLOV (Kırgızistan)
Dr. Gülnar Y. YULDIBAYEVA (Başkurdistan/ Rusya)
Dr. Gülzade NARMAMATOVA (Kırgızistan)
Dr. Makhliyo YULDASHEVA (Özbekistan)
Dr. Muzaffarhan JONİYEV (Özbekistan)
Dr. Nadejda CHISTOBAYEVA (Hakasya/ Rusya)
Dr. Nadejda TIDIKOVA (Altay/ Rusya)
Dr. Rahmoil SAFAROV (Tacikistan)
Dr. Sacide ÇOBANOĞLU (Türkiye)
Dr. Yula I. ÇAPTİKOVA (Hakasya/ Rusya)

29 EKİM 2023

09.00- 11.15 Kongre Açılışı: Hukuk Fakültesi Konferans Salonu
İstiklal Marşı ve Saygı Duruşu
Filistin'e Dua
Üniversitemizin ve Enstitümüzün Tanıtım Filmi
ÇAKÜ Türkiyat Enstitü Müdürü Prof. Dr. Abdulselem ARVAS'ın Konuşmaları
Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Osman MERT'in Konuşmaları (Tensipleri halinde)
TÜRKSOY Genel Sekreter Yardımcısı Sayit YUSUF'un Konuşmaları (Tensipleri halinde)
Hacettepe Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mehmet Cahit GÜRAN'ın Konuşmaları (Tensipleri halinde)
Çankırı Karatekin Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Harun ÇİFTÇİ 'nin Konuşmaları
Çankırı Valisi Mustafa Fırat TAŞOLAR'ın Konuşmaları (Tensipleri halinde)
Açılış Bildirisi
Akademik Dr. Muhtar İMANOV- Dədə Qorqud Eposunda Dəlisovluq Motivi və Qeyri-səlis Məntiq
11.30 Milli İrade (Belediye) Meydanı Cumhuriyet Bayramı Resmî Kutlama Programına Katılım
12.30- 13.30 Öğle Yemeği
13.30-17.30 Çankırı Gezisi
Tuz Mağarası
Şehir Turu ve Müzeler
Darül-Hadis Medresesi
17.30 Akşam Yemeği
20.00 Program Bitişi

30 EKİM 2023

HASAN TAHSİN OTURUMU (09.00-10.45)

Hukuk Fakültesi Konferans Salonu

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Salahaddin BEKKİ

Prof. Dr. Almaz BİNNETOVA- Əlişir Nəvai Dil-Ədəbiyyat Nəzəriyyəçisi və Tarixçi Alim Kimi

Prof. Dr. Süleyman KAIYPOV- Türk Etnik-Felsefesi Kavramına Dair

Prof. Dr. Özkul ÇOBANOĞLU- Türk Dünyası İçin Daha Mükemmel Bir Teoloji Müfredatı Bağlamında Halkbilimi

Prof. Dr. Tursun GABİTOV, Raimbek ZEİNULLİN- The Ethnoculture of the Nogai Turks and the Nomadic Heritage of the Western Kipchaks

Doç. Dr. Fakhreddin YULDASHEV- Classification of Music Theory in the Views of Abu Nasr Farabi

Doç. Dr. Maral TAGANOVA- Türkmen Dilinde Adyl 'Adil' Kelime Türev Yuvası

Edebiyat Fakültesi Konferans Salonu

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Barış TAŞ

Prof. Dr. Nedim BAKIRCI- Niğde Masallarında Değerler Eğitimi

Doç. Dr. Gulmira KARİMOVA- Turcic Cultural Exchange and Interactions: Shaping a Common Turkic Heritage

Doç. Dr. Murat TANRIKULU- Türk Kültür Coğrafyasında İki Renk: Türk Kırmızısı ve Türk Mavisi

Dr. Öğr. Üyesi Yagut ALİYEVA, Okt. Sevinj ALİYEVA, Prof. Dr. Mykola ZHURBA- The Social Problems of Family in the Muslim Society in the Era of Globalization: Regional Features (On the Example of the Azerbaijan Society)

Dr. Muammer ÇAKIR, Prof. Dr. Barış TAŞ- Bursa Hanlar Bölgesi Çarşıbaşı Kentsel Tasarım Projesi ve Çevresel Etkileri

Umud DİL, Doç. Dr. Kemal DİL- Türk Görsel ve Yazılı Medyasının Ulusal Kurtuluş Savaşı'na Etkileri

İslami İlimler Fakültesi Toplantı Salonu

Çevrimiçi Zoom Kimliği: 916 6859 3643

Şifre: 458115

Toplantıya katılmak için tıklayınız.

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Ramazan QAFARLI

Prof. Dr. Ramazan QAFARLI- "Kitabi-Dede Korkut" Destanındaki Kam-Şaman Mitlerinin Funksional-Semantik Yapısı

Prof. Dr. Ramil ALİYEV- Dejeneratif Zamanda "Kitab-i Dede Korkut": Destanın Yapısökümünün Yetişkin Zaman Forması – Dekonstruktif Zaman

Doç. Dr. Soner SAĞLAM- Türkmen Halkı Arasından Derlenen Rivayetlere Göre Mahtumkulu

Doç. Dr. Ülker ALİYEVA- İki Kardeş Cumhuriyetin Bağımsızlık Savaşında Ortaya Çıkan Halk Bilgisinin Örnekleri

Doç. Dr. Vefa İBRAHİM- Büyü Ritüellerinin Özellikleri (Batı ve Türk Halklarının Folkloruna Dayanarak)

ÇAY ARASI

ŞERİFE BACI OTURUMU (11.00- 12.30)

Hukuk Fakültesi Konferans Salonu

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Süleyman KAIYPOV

Prof. Dr. Fikret TÜRKMEN- Türklük ve Türkoloji Çalışmaları

Prof. Dr. Abdulselam ARVAS, Yavuz Selim MERCAN- Türk- İslam Kültüründe Mevlid: Çankırı Örneği

Prof. Dr. Salahaddin BEKKİ- Dedem Korkut'un Yad Kızları

Doç. Dr. Aynur İBRAHİMOVA- "Köroğlu-Göroğlu" Destanlarının Sakral Kahraman Mekânları

Zhanna ALASHBAYEVA- Yusuf Has Hacip'in "Kutadgu Bilig" Eserindeki Atasözlerinin Kültürel Özellikleri

Edebiyat Fakültesi Konferans Salonu

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Zuhal Yonca ODABAŞ

Prof. Dr. Olimjon QOSIMOV- "The Word "Turk" in the Tajik Written Monument of the 10th Century "Shahnameh": Linguistic and Cultural Analysis"

Doç. Dr. Gülnar KARA- Rus Esir Tihon Ryzanov'un Hive Anıları

Dr. Dilara ALTAŞ- Kerküklü Kale Hristiyanlarında Türkmen Kimliği

Arazgul REJEPOVA- Harezm'in Başkenti Ürgenç ve Me'mun Akademisi

Eda GEYİK- Gaznelilerde İçecek Kültürü

İslami İlimler Fakültesi Toplantı Salonu
Çevrimiçi Zoom Kimliği: 974 6337 6760   **Şifre: 501767**
Toplantıya katılmak için tıklayınız.

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Salih Mehmet ARÇIN

Doç. Dr. Salih Mehmet ARÇIN- Tuva Türkçesi Araştırmalarına Genel Bir Bakış: Bibliyometrik Bir Analiz

Doç. Dr. Şehla HÜSEYNLİ- “İrevan Vilayeti İcmal Defteri”ndeki Onomastik Birimlerin Dilsel Kökeni

Doç. Dr. Yadigar ALİYEV- Azerbaycan ve Özbek Dillerinde Bağimli Karmaşık Cümlenin Bileşenlerini Birbirine Bağlayan Araçlar

İ. R. SADRIEVA, D. Kh. KHUSNUTDİNOV- Тел Материалын Үзлөштөрүнөң Нәтижәле Ысулы Буларак Электрон Чаралар (Dil Materyalini Geliştirmenin Etkili Bir Yolu Olarak Elektronik Yöntemler)

Dr. Kenan SEMİZ- Kazak Türkçesinde *kal-* Fiili Üzerine Yapısal ve Kavramsal Bir Değerlendirme

ÖĞLE YEMEĞİ (12.30- 13.30)

SÜTÇÜ İMAM OTURUMU (13.45- 15.15)

Hukuk Fakültesi Konferans Salonu

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Fikret TÜRKMEN

Prof. Dr. Galib SAYILOV- Folk Games and Performances in the Turkic Areal As the First Manner of the Culture

Doç. Dr. Hasan KAPLAN- Bir Münazara (Seyf ü Kalem) İki Şair: Ahmedî ve Ahmed-i Rıdvân

Doç. Dr. Marifat KHANDAMOVA- Abu Rayhon Beruniyning “Osor Al-Boqiya” Asarida Dinlarning Qiyosiy Tahlili

Doç. Dr. Tahmina BADALOVA- Praise of the Turkish Rulers in the Masnavis By Nizami Ganjavi

Kıd. Okt. Aliya NIGMETOVA, Aliya KUSHERBAYEVA- Kazakhstan and Turkey: Unity of Philosophy and Culture of the Turkic World

Edebiyat Fakültesi Konferans Salonu

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Almaz BİNNETOVA

Prof. Dr. Esmâ ŞİMŞEK, Öğr. Gör. Sevim ÇİFTÇİ- “Dul Kadının Oğlu” Adlı Masalda Görülen Anne Tipleri

Prof. Dr. Filiz KILIÇ, Dr. Mustafa HAN- Menkıbevi Destan Silsilesini Tamamlayan Bir Eser Olarak Kısas-i Hurûc-kerden-i Mâlik Ecdâr

Doç. Dr. Nina S. MAYNAGAŞEVA- К 160-летию Николая Фёдоровича Катанова (Nikolay Federoviç Katanov’un 160. Yılı)

Dr. Öğr. Üyesi Cemil LİV- Ticari İlişkilerde Kusur Sorumluluğu Bağlamında Özkentli Fakih Kâdîhânın Fetva Usulü

Dr. Öğr. Üyesi Seval KASIMOĞLU, Semiha ÇÖMLEKÇİ- Buket Uzuner’in “Ateş” Romanında Türk Halk Kültürü ve Edebiyatı Unsurları Üzerine Bir İnceleme

İslami İlimler Fakültesi Toplantı Salonu
Çevrimiçi Zoom Kimliği: 954 1221 3010   **Şifre: 324572**
Toplantıya katılmak için tıklayınız.

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Sadat DEMİRCİ

Doç. Dr. Afag RAMAZAN- Flora Ahmetova Derlemesinde “Arzu ile Kamber” Hikâyesi

Doç. Dr. Tazegul TAÇMAMMEDOVA- Türkçede Türkmen Şairlerinin Şiirleri

Doç. Dr. Tagandurdy BEKJAYEV- Mahtumkulu’nun Şiirlerinde Eski Türk Kelimeler

Dr. Qiymət MƏHƏRRƏMLİ- Azərbaycan Folklorunda və Poeziyasında Təbriz Məhəbbəti, Təbriz Həsəti

Maya ATAJANOVA- Idioms in Magtymguly Pyragy’s Poetry (Based on Environmental Lexicon)

ÇAY ARASI

EFE AYŞE OTURUMU (15.30- 17.00)

Hukuk Fakültesi Konferans Salonu

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Özkul ÇOBANOĞLU

Doç. Dr. B.Ş. BAYJUMANOVA- Çevrimiçi Öğrenmeye Yönelik Öğrenci Tutumları

Dr. Öğr. Üyesi Pınar KARATAŞ- Kültürlerarası İletişim Yaklaşımı ve Geleneğin Yeni İşlevleri Bağlamında İtalya’da Hıdırellez Kutlamaları

Dr. Elnaz SARDARİNİA- Azerbaycan’da Şamanizm Kalıntılarından Olan Alem

Dr. Sacide ÇOBANOĞLU- Halkbilimi ve Yaratıcı Yazarlık Bağlamında Meridyenin Meryemleri Romanı

Arş. Gör. Doğan Bekir BİLGE- Bir Maddi Kültür Unsuru Olarak Eskişehir’in Eski Otogar Binası ve Halkbilimsel Yönden İncelenmesi

Edebiyat Fakültesi Konferans Salonu

Oturum Başkanı: Prof. Dr. İsmet ÜZEN

Doç. Dr. İbrahim AKYOL- Çankırı Ulu Camideki Musalla Taşının Menkıbesi

Doç. Dr. Muhammet Ali ASAR- Ebû İsâ Muhammed et-Tirmizî'ye Göre İman

Doç. Dr. Nail KARAGÖZ, Uzman Adil KARAGÖZ- Kastamonu Kültüründe Hafız Törenleri

Öğr. Gör. Dr. Gülhan MADEN- "Tanrı Varsa, Kötülük Niçin Var?" Sorusuna Türk Bilgini İmam Mâtürîdî'nin Perspektifinden Cevaplar

Dr. Kakajan JANBEKOV- Harezmi Tarihi Çalışmasında Rashidaddin Vatvat'ın El Yazmalarının Rolü

İslami İlimler Fakültesi Toplantı Salonu

Çevrimiçi Zoom Kimliği: 986 0417 5825

Şifre: 959201

Toplantıya katılmak için tıklayınız.

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Efzeleddin ASKER

Prof. Dr. Efzeleddin ASKER- Məhəbbət Dastanları Problemi və Başqa Dastan Tipləri

Prof. Dr. Lütviyyə ASGERZADE- Birinci Türkoloji Konferansı ve Türkolojinin Güncel Sorunları

Doç. Dr. Gülzada NARMAMATOVA- Son Dönem Çağatay Yazı Dili Temsilcisi Olarak Moldo Niyaz (1823-1906)

Doç. Dr. Ogulsapar NURIYEVA- Yusup Balasaganlu'nun "Kutadgu Bilig" Adlı Eserinin Dilinde İsimlerin Oluşumu

Doç. Dr. Sevinç ULAŞOVA- Moğol Döneminde Orta Asya'da Etnik Süreçler

ÇAY ARASI

YÖRÜK ALİ EFE OTURUMU (17.15- 18.45)

Hukuk Fakültesi Konferans Salonu

Çevrimiçi Zoom Kimliği: 988 6226 2574

Şifre: 301023

Toplantıya katılmak için tıklayınız.

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Ergün LAFLI

Prof. Dr. Ergün LAFLI- Türk Dünyasında Geç Ortaçağ Nümizmatığı: Bir Grup Saruhanoğulları ve Germiyanoğulları Sikkeleri Üzerine

Dr. Jamilya GURBANOVA- The Musical Folklore of Turkic Peoples: Genre Typology of the Wedding Songs

Lachyn HUDAYBERDİYEVA- Turkmen Mukams Among the Central Asia Genres

Kıd. Arş. Raisa ABDİNA- Names of Ritual Dishes of Khakas

Tansu GEYİKLİOĞLU- Türkistan'dan Kuzey Batı Anadolu'ya Türk Yemek Kültürünün Benzerlikleri ve Mevcut Durumunun Değerlendirilmesi

Edebiyat Fakültesi Konferans Salonu

Çevrimiçi Zoom Kimliği: 995 4886 0965

Şifre: 924557

Toplantıya katılmak için tıklayınız.

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Nüşabə ARASLI

Prof. Dr. Nüşabə ARASLI- Ətayinin "Leyli və Məcnun" Poemasında "Dədə Qorqud" Motivləri

Doç. Dr. Meleyke MEMMEDOVA- Naxçıvan və Kars Folklorunda Doğum Ritualları və İnancları

Doç. Dr. Nigar HASANOVA- Kerkük Folklorunun Dil Özellikleri

Dr. Öğr. Gör. Halil ÇETİN- Kazak Türklerinin Evlenme Kültüründe Betaşar Geleneği

Dr. Nasiba SABIROVA- Xorazm Baxshichilik San'atining Qadimiyl İldizlari

İslami İlimler Fakültesi Toplantı Salonu

Çevrimiçi Zoom Kimliği: 981 0714 9875

Şifre: 441862

Toplantıya katılmak için tıklayınız.

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Recep ERKOCAASLAN

Doç. Dr. Recep ERKOCAASLAN- Hoca Ahmed Yesevî'nin Şiirlerinde Hz. Peygamber ve Siyere Dair Verdiği Bilgilerin Tahlili

Dr. Arş. Gör. Ebru KILIÇ- Türk Kültürünün [Delikanlı Örgütleri] Bağlamında Doğu Türkistan'dan Anadolu'ya Yiğitbaşı

Dr. Zeine ORAZBEKOVA, Ainur ZHANGABAEVA- Academician Rakhmankul Berdibayev and His Contribution to Turkological Ethno-folkloristics

Sadaqat QAFAROVA- "Dede Korkut"ta Gender (Cinsiyet) İlişkileri: Yapı ve Funksionallığı

Öğr. Üy. Möldür KOMEKOVA- Kazak Dünya Görüşünde Etnokültürel Değerler Felsefesi

AKŞAM YEMEĞİ (19.00- 20.00)

31 EKİM 2023

KÜÇÜK NEZAHAT OTURUMU (09.00- 10.30)

Hukuk Fakültesi Konferans Salonu

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Nesime Ceyhan AKÇA

Prof. Dr. Edina SOLAK, Dr. Öğr. Üyesi Mirza BAŞIĆ- Bursalı Rahmî'nin Divan'ında Görülen Kavramsal Metonimiler Üzerine Bir Değerlendirme

Prof. Dr. Kürşat ÖNCÜL- Türkiye'deki Demografik Değişimin Türk Kültür Politikasına Etkileri Açısından Fütürist Bir Yaklaşım

Doç. Dr. Aida BABUTCU- Azerbaycan ve Kazakistan Türk Edebiyatının Ortak Mizahlı Üsluba Sahip İki Üstadı – Kasım Bey Zakir ve Abay Kunanbayuulu

Doç. Dr. Fidan GASIMOVA- Kahramanlık Destanlarında Rüya Motifi (Oğuz ve Kelt Metinlerine Dayanarak)

Yavuz YILMAZ, Doç. Dr. Serap ASLAN COBUTOĞLU- Fecr-i Âti Döneminin Kadın Şairlerinden: Mediha Güzin

Edebiyat Fakültesi Konferans Salonu

Oturum Başkanı: Prof. Dr. İlhan YILDIZ

Prof. Dr. Vusala MUSALI, Öğr. Gör. Umur Barış USTABULUT- Rusya Devlet Kütüphanesinde Muhafaza Edilen Türkçe Yazma Eserler

Doç. Dr. Ranetta GAFAROVA- Sovyet Döneminin Politikası ve Kırım Tatar Aydınlarının Faciası (1917-1938 Yıllar)

Dr. Öğr. Üyesi Cengiz EKEN- *Ak Deve, Ölüm Hükümü, Kıyamet Günü* Adlı Sovyet Dönemi Azerbaycan Romanlarında Hayvan Sembolizasyonu

Lale PASHAYEVA- Nevzade Atâyî'nin "Heft-hvân" Eserindeki Halk Deyimleri

Dr. Arş. Gör. Ahmet Serdar ARSLAN- Dede Korkut Hikâyelerinde Devlet Terimi ve Motifi

İslami İlimler Fakültesi Toplantı Salonu

Çevrimiçi Zoom Kimliği: 991 8993 2727

Şifre: 797201

Toplantıya katılmak için tıklayınız.

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Gülnar KARA

Doç. Dr. Zahra ALLAHVERDİYEVA- "Khamsa" Themes of Nizami Gencevi: Turkish sources of Khacu-yi Kırmani's "Gul and Nevruz"

Doç. Dr. Elbrus VELİYEV- XIII-XVI. Yüzyıllarda Türk Dilli Şiirin Gelişmesinde Azerbaycan Şairlerinin Rolü

Dr. Okt. Janna KARRİYEVA, Okt. Aytach BEGLANOWA- The Influence of Historical Events on the

Translations of Turkmen Literature

Dr. Mekhrojiddin AMONOV- Tesevvuf ile İlgili Türkçe El Yazmalar

Kıd. Okt. Jeerenche İSMAİLOV- The Influence of the Fateful People in the Work of Poets

ÇAY ARASI

ŞAHİN BEY OTURUMU (10.45- 12.15)

Hukuk Fakültesi Konferans Salonu

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Vusala MUSALI

Prof. Dr. Seyfeddin RZASOY- Depegöz Karakteri Üzerine Yeni Konsepsiyon

Doç. Dr. İlhame GESEBOVA- Bakşı ve Azerbaycan Dastan Söyleyicilerinin Performans Özellikleri Üzerine Karşılaştırmalı Araştırma

Doç. Dr. Mariia CHERTYKOVA- Глагольная лексика со значением положительных эмоций в хакасском языке в контексте других тюркских языков (Diğer Türk Dilleri Bağlamında Hakas Dilinde Olumlu Duyguların Anlamını İçeren Filler Sözlüğü)

Dr. Arş. Gör. Serkan CİHAN- Harezmi Türkçesi Metinlerinde *kemiş*- Fiilinin Kullanımı Üzerine

Dr. Makhlıyo YULDASHEVA- Psychological Views of Abu Nasr Al-Farabi

Edebiyat Fakültesi Konferans Salonu

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Serap ASLAN COBUTOĞLU

Prof. Dr. Namiq MUSALI- Şah İsmail Dönemi Safevî Muhitinde Görülen Eski Türk Gelenekleri

Dr. Öğr. Üyesi Emre ÖZSOY- Sergey Afanaseviç Bağın: Bir Rus Misyonerin Gözünden İdil-Ural Tatar Matbuatı (1909)

Dr. Öğr. Üyesi Nina PETROVICI- Gagauz Türklerinin Mihail Çakir İsmi Yaşatma Gayretleri

Dr. Yelena TEER- Reflection of the Works of Nizami Ganjavi in Russian Literature

Tillagüzel HOCAHANOVA- Kerem ile Ashı Hikâyesinin Anadolu ve Türkmen Varyantlarının Mukayesesi

İslami İlimler Fakültesi Toplantı Salonu

Çevrimiçi Zoom Kimliği: 965 4397 6340

Şifre: 227801

Toplantıya katılmak için tıklayınız.

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Sadık TİLLEBAYEV

Prof. Dr. Sadık TİLLEBAYEV- Sovyetler Birliği Döneminde Dışlanan Edebi Miraslar: Tespit ve İnceleme Meseleleri

Doç. Dr. Galibe HAJİYEVA- Doğu Anadolu Toponimiyasında Eski Türk Etnonimlerinin Tarihi İzleri

Dr. Kıd. Okt. Soxiba SULAYMANOVA- Суғд воҳасида Ғарбий Турк хоқонлиги бошқаруви (Soğd Vahasında Batı Türk Hakanlığının Yönetimi)

Muhammed Emin KOÇAK- Türk Kültüründe Saçı Geleneği: Timurlular Örneği (1370-1447)

Kıd. Okt. Murad KURBANOV- The Image of the Legend Hero Gyorogly in the Epic Poetry of Turkic Peoples

ÖĞLE YEMEĞİ (12.30- 13.30)

TAYYAR RAHMİYE OTURUMU (13.45- 15.15)

Hukuk Fakültesi Konferans Salonu

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Fatih SONA

Dr. Öğr. Üyesi Abdulhekim AĞIRBAŞ- Muhammed b. Tayfûr es-Secâvendî (ö. 560/1165) ve Vakf-İbtidâ Sisteminin Türkiye'deki Mushaflara Yansımaları

Dr. Öğr. Üyesi Arif GEZER- Kuzey Batı Kafkasya Bölgesinin (Çerkeslerin) İslamlaşma Süreci

Dr. Öğr. Üyesi Aslan ÇITIR- Türkistanlı Müfessir Mâturîdî'nin Te'vilâtı'nın Kaynakları

Dr. Öğr. Üyesi Ramazan EMEKTAR- Kuzey Kafkasya Bölgesinin İslamlaşma Sürecinde Şeyh Şâmil ve Müridizm Hareketinin Etkisi

Dr. Öğr. Üyesi Yahya ARSLAN- Türk Müfessir Dahhâk b. Müzâhim ve Tefsiri Dahhâk

Edebiyat Fakültesi Konferans Salonu

Çevrimiçi Zoom Kimliği: 926 0535 0645

Şifre: 496989

Toplantıya katılmak için tıklayınız.

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Gulnoz KHALLİYEVA

Prof. Dr. Gulnoz KHALLİYEVA- Ali Şir Nevaî ve William Shakespeare Sanatının Karşılaştırılması

Doç. Dr. Metanet ABBASOVA- Folklor Mistisizminin Modern Nesir Dönüşümleri

Dr. Yavuz GÖZEN- Türk Mitolojisinde Eskatolojik Beklentiler

Kıd. Okt. Marsbek OSMONALİEV- The Epic "Manas" is the Beginning of Poets' Creativity

Arş. Gör. Sureyya ALIZADE- Arap ve Türk Dillerinde Ortak Atasözleri

İslami İlimler Fakültesi Toplantı Salonu

Çevrimiçi Zoom Kimliği: 958 3770 1157

Şifre: 645262

Toplantıya katılmak için tıklayınız.

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Okan TÜRKAN

Doç. Dr. Okan TÜRKAN- Kentsel Toponimi: Çankırı İlinde Mahalle Adları

Dr. Entela MUÇO- Yirminci Yüzyılın İlk Yarısında Çam Meselesi ve Arnavut Diplomasisi Üzerine Bazı Görüşler

Aiman KELDİNOVA- Formation of Anti-Terrorist Consciousness: The Experience of Kazakhstan and Turkey

Dr. Yusuf MAHMUDOV- Ortak Türk Mirasındaki Çevre Sorunları: Tarih ve Problemler

Zuhal ÇELİKLİ- Balkanlar'da Perde Motifli Mıhraplar

ÇAY ARASI

ŞEKERCİ ÖKKEŞ (15.30- 17.00)

Edebiyat Fakültesi Konferans Salonu

Çevrimiçi Zoom Kimliği: 992 2460 6829

Şifre: 228350

Toplantıya katılmak için tıklayınız.

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Gulsara ASATOVA

Prof. Dr. Gulsara ASATOVA- A Factor of Spiritual and Cultural Heritage: Revival of National Sports in Uzbekistan

Doç. Dr. Gulalek HANGELDIYEVA- Zikir ve Şekilleri

Doç. Dr. Güljemal GUMMANOVA- "...Halik sesinden gelir"

Doç. Dr. Ləman SÜLEYMANOVA- Maninin Müzik ve İcra ile İlişkisi

Ahrorbek ABDUG'ANİYEV- Ornitomorfik Özelliklere Sahip Melez Canlılar ve İlkel İnsanların Ruhsal Yaşamındaki Rolü

İslami İlimler Fakültesi Toplantı Salonu
Çevrimiçi Zoom Kimliği: 961 3424 4951 Şifre: 923054
Toplantıya katılmak için tıklayınız.

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Salide ŞERİFOVA

Prof. Dr. Salide ŞERİFOVA- Ermenileştirilmiş Alevi şair Sayat Nava (Sayat Nova)

Doç. Dr. Elçin ABBASOV- Qədim Türklərin Dəfn Mərasimləri Xalq İnamları Kontekstində

Doç. Dr. Zülfüyye İSMAYIL- Birinci Türkoloji Qurultaydaki Dil Problemləri (Cəlil Məmmədquluzadənin Əsərləri Əsasında)

Doç. Dr. Ramiz QASIMOV- Azərbaycan Romantiklərinin Yaradıcılığında Milli Birlik İdeyası və Əsasları

Uğur SOLDAN- Türk Dünyasının Ortak Mirası Bağlamında Kızkalesi ve Burana Efsaneleri Üzerine Bir Karşılaştırma

DEĞERLENDİRME OTURUMU (17.00-18.00)

Hukuk Fakültesi Konferans Salonu

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Abduselam ARVAS

Prof. Dr. Almaz BİNNETOVA

Prof. Dr. Süleyman KAIYPOV

Prof. Dr. Özkul ÇOBANOĞLU

Prof. Dr. Tursun GABİTOV

Doç. Dr. Maral TAGANOVA

KAPANIŞ KONUŞMASI

Prof. Dr. Harun ÇİFTÇİ

(Çankırı Karatekin Üniversitesi Rektörü)

AKŞAM YEMEĞİ (18.30)

Program Hakkında Genel Bilgiler

Çankırı Karatekin Üniversitesi Türkiyat Enstitüsü tarafından düzenlenen Türk Dünyası Ortak Mirası konulu II. Uluslararası Türkiyat Kongresine %61 yurtdışından %39 yurtiçinden katılım sağlanmıştır. Kongreye 8 farklı ülkeden 10 konuşmacı davet edilmiş, 15 farklı ülkeden bilim insanı başvurmuş, Bilim ve Hakem Kurulu değerlendirmeleri neticesinde 13 farklı ülkeden bildiri özeti kabul edilmiştir. Kongremize katkılarından dolayı işbirliği yapan ve destek veren bütün kurumlara, üniversitemizin tüm birimlerine, kongre boyunca görev alan tüm ekip arkadaşlarımıza, davetimizi kabul eden ve kongreye başvuran tüm bilim insanlarına teşekkür ederiz.

KONGRE KATILIMCILARI

Abdulhekim AĞIRBAŞ	Türkiye
Abduselam ARVAS- Yavuz Selim MERCAN	Türkiye
Afag RAMAZAN	Azerbaycan
Ahmet Serdar ARSLAN	Türkiye
Ahrorbek ABDUG'ANİYEV	Özbekistan
Aida BABUTCU	Türkiye
Aiman KELDİNOVA	Kazakistan
Aliya NIGMETOVA- Aliya KUSHERBAYEVA	Kazakistan
Almaz BİNNETOVA (Davetli Konuşmacı)	Azerbaycan
Arazgul REJEPOVA	Türkiye
Arif GEZER	Türkiye
Aslan ÇITIR	Türkiye
Aynur İBRAHİMOVA	Azerbaycan
B.Ş. BAYJUMANOVA	Kazakistan
Cemil LİV	Türkiye
Cengiz EKEN	Türkiye
Dilara ALTAŞ	Türkiye
Doğan Bekir BİLGE	Türkiye
Ebru KILIÇ	Türkiye
Eda GEYİK	Türkiye
Edina SOLAK- Mirza BAŞIĆ (Davetli Konuşmacı)	Bosna Hersek
Efzeleddin ASKER	Azerbaycan
Elbrus VELİYEV	Azerbaycan
Elçin ABBASOV	Azerbaycan
Elnaz SERDAR	İran
Emre ÖZSOY	Türkiye
Entela MUÇO	Arnavutluk
Ergün LAFLI	Türkiye
Esmâ ŞİMŞEK- Sevim ÇİFTÇİ	Türkiye
Fakhriddin YULDASHEV (Davetli Konuşmacı)	Özbekistan
Fidan GASIMOVA	Azerbaycan
Fikret TÜRKMEN	Türkiye
Filiz KILIÇ- Mustafa HAN	Türkiye
Galib SAYILOV	Azerbaycan
Galiba HAJİYEVA	Azerbaycan
Gulalek HANGELDIYEVA	Türkmenistan
Gulmira KARİMOVA	Kazakistan
Gulnoz KHALLİYEVA	Özbekistan
Gulsara ASATOVA	Özbekistan

Gulzada NARMAMATOVA	Kırgızistan
Gülhan MADEN	Türkiye
Güljermal GUMMANOVA	Türkmenistan
Gülнар KARA	Türkiye
Halil ÇETİN	Kazakistan
Hasan KAPLAN	Türkiye
İ. R. SADRIEVA- D. Kh. KHUSNUTDİNOV	Tataristan(Rusya)
İbrahim AKYOL	Türkiye
İlhame GESEBOVA	Azərbaycan
Jamilya GURBANOVA	Türkmenistan
Janna KARRİYEVA- Aytach BEGLANOWA	Türkmenistan
Jeerenche İSMAİLOV	Kırgızistan
Kakajan JANBEKOV	Türkmenistan
Kenan SEMİZ	Kazakistan
Kürşat ÖNCÜL	Türkiye
Lachyn HUDAYBERDİYEVA	Türkmenistan
Lale PASHAYEVA	Azərbaycan
LƏman SÜLEYMANOVA	Azərbaycan
Lütviyyə ASGERZADE	Azərbaycan
Makhliyo YULDASHEVA	Özbekistan
Maral TAGANOVA (Davetli Konuşmacı)	Türkmenistan
Marifat KHANDAMOVA	Özbekistan
Mariia CHERTYKOVA (Davetli Konuşmacı)	Hakasya/ Rusya
Marsbek OSMONALİEV	Kırgızistan
Maya ATAJANOVA	Türkmenistan
Mekhrojiddin AMONOV	Özbekistan
Meleyke MEMMEDOVA	Azərbaycan
Metanət ABBASOVA	Azərbaycan
Möldür KOMEKOV	Kazakistan
Muammer ÇAKIR- Barış TAŞ	Türkiye
Muhammed Emin KOÇAK	Türkiye
Muhammet Ali ASAR	Türkiye
Muhtar İMANOV (Davetli Konuşmacı)	Azərbaycan
Murad KURBANOV	Türkmenistan
Murat TANRIKULU	Türkiye
Nail KARAGÖZ- Adil KARAGÖZ	Kırgızistan- Türkiye
Namiq MUSALI	Türkiye
Nasiba SABIROVA	Özbekistan
Nedim BAKIRCI	Türkiye
Nigar HASANOVA	Azərbaycan
Nina PETROVICI	Türkiye
Nina S. MAYNAGAŞEVA	Hakasya (Rusya)
Nushaba ARASLİ	Azərbaycan
Ogulsapar NURIYEVA	Türkmenistan
Okan TÜRKAN	Türkiye
Olimjon QOSIMOV	Tacikistan
Özkul ÇOBANOĞLU (Davetli Konuşmacı)	Türkiye

Pınar KARATAŞ	Türkiye
Qiymət MƏHƏRRƏMLİ	Azərbaycan
Raisa ABDİNA	Hakasya (Rusya)
Ramazan EMEKTAR	Türkiye
Ramazan QAFARLI	Azərbaycan
Ramil ALİYEV	Azərbaycan
Ramiz QASIMOV	Azərbaycan
Ranetta GAFAROVA	Türkiye
Recep ERKOCAASLAN	Türkiye
Sacide ÇOBANOĞLU	Türkiye
Sadaqat QAFAROVA	Azərbaycan
Sadık TİLLEBAYEV (Davetli Konuşmacı)	Kırgızistan
Salahaddin BEKKİ	Türkiye
Salide ŞERİFOVA	Azərbaycan
Salih Mehmet ARÇIN	Türkiye
Serkan CİHAN	Türkiye
Seval KASIMOĞLU- Semiha ÇÖMLEKÇİ	Türkiye
Sevinç ULAŞOVA	Özbekistan
Seyfeddin RZASOY	Azərbaycan
Soner SAĞLAM	Türkiye
Soxiba SULAYMANOVA	Özbekistan
Sureyya ALIZADE	Azərbaycan
Süleyman KAIYPOV (Davetli Konuşmacı)	Kırgızistan
Şehla HÜSEYNLI	Azərbaycan
Tagandurdy BEKJAYEV	Türkmenistan
Tahmina BADALOVA	Azərbaycan
Tansu GEYİKLİOĞLU	Türkiye
Tazegul TAÇMAMMEDOVA	Türkmenistan
Tillagüzel HOCAHANOVA	Türkmenistan
Tursun GABITOV- Raimbek ZEİNULLİN (Davetli Konuşmacı)	Kazakistan
Uğur SOLDAN	Türkiye
Umut DİL- Kemal DİL	Türkiye
Ülker ALIYEVA	Azərbaycan
Vefa İBRAHİM	Azərbaycan
Vusala MUSALI- Umut Barış USTABULUT	Türkiye
Yadigar ALIYEV	Azərbaycan
Yagut ALİYEVA- Sevinj ALİYEVA- Mykola ZHURBA	Azərbaycan, Kanada
Yahya ARSLAN	Türkiye
Yavuz GÖZEN	Türkiye
Yavuz YILMAZ- Serap ASLAN COBUTOĞLU	Türkiye
Yelena TEER	Azərbaycan
Yusuf MAHMUDOV	Azərbaycan
Zahra ALLAHVERDİYEVA	Azərbaycan
Zeine ORAZBEKOVA- Ainur ZHANGABAEVA	Türkiye
Zhanna ALASHBAYEVA	Kazakistan
Zuhal ÇELİKLİ	Türkiye
Zülfiyye İSMAYIL	Azərbaycan